

**Międzynarodowa Konferencja Naukowa**  
poświęcona pamięci prof. dr. hab. Jerzego Bartmińskiego  
***Żywa tradycja – dziedzictwo zbiorowej tożsamości***  
Lublin, 8–9 grudnia 2022 roku

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa UMCS, Instytut Nauk o Kulturze UMCS,  
Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS,  
Akademickie Centrum Kultury i Mediów UMCS „Chatka Żaka” w Lublinie,  
Polskie Seminarium Etnomuzykologiczne, „Pismo Folkowe”,  
Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego

## **Program**

Lublin 2022

**Międzynarodowa Konferencja Naukowa**  
poświęcona pamięci prof. dr. hab. Jerzego Bartmińskiego  
***Żywa tradycja – dziedzictwo zbiorowej tożsamości***  
Lublin, 8–9 grudnia 2022 roku

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa UMCS, Instytut Nauk o Kulturze UMCS,  
Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS,  
Akademickie Centrum Kultury i Mediów UMCS „Chatka Żaka” w Lublinie,  
Polskie Seminarium Etnomuzykologiczne, „Pismo Folkowe”,  
Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego

**Komitet naukowy:**

prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (UMCS, Lublin)  
prof. dr Kristina Rutkowska (VU, Wilno)  
dr hab. Iryna Klymenko, prof. NMAU (NMAU, Kijów)  
prof. dr hab. Aleksandra Niewiara (UŚ, Katowice)  
dr hab. Marta Wójcicka, prof. UMCS (UMCS, Lublin)  
dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK (UMK, Toruń)  
dr hab. Mateusz Wyżga, prof. UP (UP, Kraków)  
dr hab. Kacper Pobłocki, prof. UW (UW, Warszawa)  
dr Jaśmina Korczak-Siedlecka (DHIW, Warszawa)

**Komitet organizacyjny:**

dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (IjL UMCS, Lublin)  
dr Agata Kusto (INoK UMCS, Lublin)  
dr Damian Gocół (IjL UMCS, Lublin)  
Sekretarz konferencji: mgr Sylwia Gierczak (IjL UMCS, Lublin)

**Organizatorzy:** Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa UMCS, Instytut Nauk o Kulturze UMCS, Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS, Polskie Seminarium Etnomuzykologiczne, Akademickie Centrum Kultury i Mediów UMCS „Chatka Żaka”, „Pismo Folkowe” oraz Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego

**Patronat:** Komisja Etnolingwistyczna KJ PAN, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze – Oddział Lubelski

**Miejsce obrad:** Akademickie Centrum Kultury i Mediów UMCS „Chatka Żaka”: Sala Coworkingowa I p., Przestrzeń Kultury Studenckiej I p.; Lublin, ul. Radziszewskiego 16

**Obrady zdalne:** Platforma Zoom

**Transmisja online:** <https://www.facebook.com/mikolajkifolkowe>

# **PROGRAM**

**8 grudnia 2022 roku (czwartek)**

Sala Coworkingowa  
ACKiM UMCS Chatka Żaka/platforma Zoom

9:00–9:30

## **Otwarcie konferencji**

prof. dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz, Dziekan Wydziału Filologicznego UMCS  
prof. dr hab. Arkadiusz Bagłajewski, Dyrektor Instytutu Językoznawstwa  
i Literaturoznawstwa UMCS  
dr Magdalena Grabias, Zastępca Dyrektora Instytutu Nauk o Kulturze UMCS  
Izabela Pastuszko, Dyrektor Akademickiego Centrum Kultury i Mediów UMCS Chatka Żaka  
Bogdan Bracha, Komitet Organizacyjny XXXII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki  
Ludowej „Mikołajki Folkowe”

9:30–11:30

## **Dyskusja Panelowa**

Prowadzenie: dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS  
(UMCS, Lublin)

Paneliści:

prof. dr hab. Aleksandra Niewiara (UŚ, Katowice)  
prof. dr Kristina Rutkowska (VU, Wilno)  
dr hab. Marta Wójcicka, prof. UMCS (UMCS, Lublin)

11:30–11:50

## **Przerwa kawowa**

11:50–13:10

## **Obrady plenarne**

Sala Coworkingowa  
ACKiM UMCS Chatka Żaka/platforma Zoom

11:50–13:10

## **Sekcja 1: Żywa tradycja w pamięci zbiorowej**

Prowadzenie: dr hab. Marta Wójcicka, prof. UMCS (UMCS, Lublin)  
Moderowanie: dr Damian Gocół (UMCS, Lublin)

11:50–12:10 dr hab. Marta Wójcicka, prof. UMCS (UMCS, Lublin), *Tradycja a pamięć zbiorowa*

12:10–12:30 dr hab. Henryk Duda, prof. KUL (KUL, Lublin), *O „niechcianym” niematerialnym dziedzictwie kulturowym*

12:30–12:50 dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (UMCS, Lublin), *Dzieci Maryi. Tożsamość zbiorowa a polskie przeżywanie czasu*

12:50–13:10 Dyskusja

13:10–14:10

### **Przerwa obiadowa**

14:10–15:30

### **Sekcja 2: Muzyczna tożsamość społeczności**

Prowadzenie: dr hab. Iryna Klymenko, prof. NMAU (NMAU, Kijów)

Moderowanie: dr Agata Kusto (UMCS, Lublin)

14:10–14:30 dr hab. Iryna Klymenko, prof. NMAU (NMAU, Kijów), *Materiały z Lubelszczyzny w Atlasie melodii obrzędowych Ukraińców*

14:30–14:50 dr Mariusz Pucia (UO, Opole), *Tożsamość w pamięci zachowana. Ślady przeszłości w zbiorach Ślązaków Teksańskich*

14:50–15:10 dr Gabriela Gacek (UO, Opole), *Festynizacja zwyczaju w służbie budowania tożsamości regionalnej. Przykład Kliszczackiej Tuki*

15:10–15:30 Dyskusja

15:30–15:40

### **Przerwa kawowa**

15:40–17:00

### **Sekcja 3: Społeczne uwarunkowania przemian tożsamości zbiorowej**

Prowadzenie: dr hab. Kacper Pobłocki, prof. UW (UW, Warszawa)

Moderowanie: dr Agata Kusto (UMCS, Lublin)

15:40–16:00 dr hab. Kacper Pobłocki, prof. UW (UW, Warszawa), *Antropologia historyczna pokrewieństwa: uwagi na marginesie Dzieci Kazimierza Michała Garapicha*

16:00–16:20 mgr Sylwia Katarzyna Gierczak (UMCS, Lublin), *Szacunek dla osób starszych w polskiej tradycji – deklaracje a rzeczywistość*

16:20–16:40 mgr Ewa Kozik (UŚ, Katowice), *Mit o tradycyjnym uzdrawianiu we współczesnych nurtach medycyny alternatywnej*

16:40–17:00 Dyskusja

17:00–17:10

#### **Przerwa kawowa**

17:10–18:30

#### **Sekcja 4: Dziedzictwo zbiorowej tożsamości – autentyzm i kreacja**

Prowadzenie: dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK (UMK, Toruń)

Moderowanie: mgr Sylwia Gierczak (UMCS, Lublin)

17:10–17:30 dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK (UMK, Toruń), *Ludowe bajki konkursowe – dziedzictwo zbiorowej tożsamości czy świadectwo jej rozpadu?*

17:30–17:50 dr hab. Ewa Masłowska, prof. em. IS PAN (IS PAN, Warszawa), *Scheda po kulturze dziadowskiej*

17:50–18:10 dr Alena Leshkevich (UW, Warszawa), *Obrzędy masleniczne w Białorusi: między pożegnaniem zimy i przywitaniem wiosny*

18:10–18:30 Dyskusja

18:30–18:40

#### **Przerwa kawowa**

18:40–20:00

#### **Sekcja 5: Tradycja i współczesność w kulturze litewskiej**

Prowadzenie: prof. dr Kristina Rutkowska (VU, Wilno)

Moderowanie: dr Agata Kusto (UMCS, Lublin)

18:40–19:00 prof. dr Kristina Rutkowska (VU, Wilno), *Między tradycją a współczesnością: o kreowaniu tradycji w litewskim dyskursie religijnym*

19:00–19:20 dr Monika Haber (VU, Wilno), *Tradycje przyswojone. Polski folklor taneczny jako wyznacznik świadomości polskiej mniejszości narodowej na Wileńszczyźnie*

19:20–19:40 dr Tatjana Vologdina (UWr, Wrocław), *Uwolnienie się od choroby w zamawianiach litewskich*

19:40–20:00 Dyskusja

## **20:00 Zakończenie pierwszego dnia obrad**

### **9 grudnia 2022 roku (piątek)**

#### **9:00 Otwarcie drugiego dnia obrad**

Sala Coworkingowa  
ACKiM UMCS Chatka Żaka/platforma Zoom  
dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (UMCS, Lublin)

9:00–14:20

#### **Obrady w blokach**

##### **I. Blok obrad transmitowanych**

Sala Coworkingowa  
ACKiM UMCS Chatka Żaka/platforma Zoom

9:00–10:20

#### **Sekcja 6a: Tradycja – żywa, martwa, ożywiana**

Prowadzenie: dr Jaśmina Korczak-Siedlecka (DHIW, Warszawa)  
Moderowanie: dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (UMCS, Lublin)

9:00–9:20 dr Jaśmina Korczak-Siedlecka (DHIW, Warszawa), *Martwe tradycje. Nieistniejące już niemieckie i protestanckie kultury ludowe*

9:20–9:40 dr Damian Gocół (UMCS, Lublin), *Historia mówiona – żywa tradycja?*

9:40–10:00 mgr Szymon Wrzos (UMCS, Lublin), *Nasi Niesłowianie – (nie)chciane dziedzictwo archeologiczne*

10:00–10:20 Dyskusja

10:20–10:30

#### **Przerwa kawowa**

10:30–11:50

### **Sekcja 7a: Historyczne podłoże tradycyjnej tożsamości**

Prowadzenie: dr hab. Mateusz Wyżga, prof. UP (UP, Kraków)

Moderowanie: mgr Sylwia Gierczak (UMCS, Lublin)

10:30–10:50 dr hab. Mateusz Wyżga, prof. UP (UP, Kraków), *„Myśmy wszystko zapomnieli”? Wieś polska wczoraj i dziś*

10:50–11:10 prof. dr hab. Jan Adamowski (UMCS, Lublin), *Obraz II wojny światowej w polskiej pieśni ludowej*

11:10–11:30 dr Agata Kusto (UMCS, Lublin), *Wątki historyczne w pieśniach z żywej tradycji dokumentowanych po II wojnie światowej*

11:30–11:50 Dyskusja

11:50–13:00

### **Przerwa obiadowa**

13:00–14:20

### **Sekcja 8a: Tożsamość językowo-kulturowa – jej trwanie i zamieranie**

Prowadzenie: prof. dr hab. Aleksandra Niewiara (UŚ, Katowice)

Moderowanie: dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (UMCS, Lublin)

13:00–13:20 prof. dr hab. Aleksandra Niewiara (UŚ, Katowice), *Czym jest tradycja w świetle słownictwa i dlaczego społecznie groźne jest jej przerywanie*

13:20–13:40 prof. dr hab. Halina Pelc (UMCS, Lublin), *Tradycja zamknięta w słownictwie gwarowym*

13:40–14:00 dr Agnieszka Mierzwińska-Hajnos (UMCS, Lublin), *Bachleda Curuś, Galica Gudbaj i Waksmundzki Kacmorz: analiza kognitywna wybranych nazwisk podhalańskich*

14:00–14:20 Dyskusja

14:20–14:30

### **Przerwa kawowa**

## II. Blok obrad nietransmitowanych

Przestrzeń Kultury Studenckiej  
ACKiM UMCS Chatka Żaka

9:00–10:20

### Sekcja 6b: Święci i nieświęci w języku i kulturze

Prowadzenie: dr hab. Ewa Masłowska, prof. em. IS PAN (IS PAN, Warszawa)

9:00–9:20 dr Agata Bielak (IS PAN), *Szczęśliwie panna mędrców zwyciężyła i do Jezusa wiary nawróciła... Językowo-kulturowy obraz świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w polskiej tradycji ludowej*

9:20–9:40 mgr Justyna Szablewska (UWr, Wrocław), *Odrodzenie tradycyjnego kultu św. Floriana w OSP w latach 1989–1992*

9:40–10:00 lic. Julia Pietras (UMCS, Lublin), *Językowo-kulturowy obraz południcy w polskim folklorze i jego współczesna recepcja*

10:00–10:20 Dyskusja

10:20–10:30

### Przerwa kawowa

10:30–11:50

### Sekcja 7b: Dziedzictwo materialne i niematerialne a kształt zbiorowej tożsamości

Prowadzenie: dr Mariusz Pucia (UO, Opole)

10:30–10:50 dr Yuliia Datchenko (DNU, Dniepr), *Pisankarstwo w Polsce i na Ukrainie: dyskurs terminologiczny*

10:50–11:10 dr Katarzyna Waszczyńska (UW, Warszawa), *Od koralu bursztynowych do bursztyniarstwa kurpiowskiego jako przejawu niematerialnego dziedzictwa kulturowego*

11:10–11:30 mgr Łukasz Makowski (grupa n obrotów, Toruń), *Tradycja w mieście. Podkoziółek w Toruniu – w interpretacji grupy n obrotów*

11:30–11:50 Dyskusja

11:50–13:00

### Przerwa obiadowa



13:00–14:20

### **Sekcja 8b: Żywa tradycja w muzyce, pieśni i obrzędzie**

Prowadzenie: dr Kinga Strycharz-Bogacz (KUL, Lublin)

13:00–13:20 mgr Łucja Siedlik, mgr Maria Stępień (FRKP, Warszawa), *Współczesne metody pracy kompozytorskiej z tradycją muzyczną a praktyka dwudziestowieczna. Szymanowski – Stulgińska*

13:20–13:40 mgr Alicja Habza (KUL, Lublin), *Żywa obecność kapliczek przydrożnych w życiu społeczności lokalnych. Relacja z ponownego wprowadzenia figury Matki Boskiej do kapliczki w Stasinie (gm. Wojciechów)*

13:40–14:00 lic. Dawid Kobyłański (UMCS, Lublin), *Dnia pierwszego września roku pamiętnego... Tożsamość zbiorowa w pieśni dziadowskiej*

14:00–14:20 Dyskusja

14:20

### **Zakończenie obrad nietransmitowanych**

14:30–18:40

### **Obrady plenarne**

Sala Coworkingowa  
ACKiM UMCS Chatka Żaka/platforma Zoom

14:30–15:50

### **Sekcja 9: Literackie wizje tożsamości**

Prowadzenie: dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS (UMCS, Lublin)

14:30–14:50 prof. dr hab. Władysława Bryła (UMCS, Lublin), *Kreowanie tożsamości narodowej w twórczości Wincentego Pola*

14:50–15:10 mgr Martyna Maria Czyżewska (UŁ, Łódź), *Romana Konopki ody na cześć wielkich literatów*

15:10–15:30 lic. Małgorzata Adamczyk (UMCS, Lublin), *Tradycyjny obraz mężczyzny a jego wizerunek wykreowany w wybranych utworach Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego*

15:30–15:50 Dyskusja

15:50–16:00

### **Przerwa kawowa**

16:00–17:20

### **Sekcja 10: Żywotność kultury tradycyjnej**

Prowadzenie: dr Gabriela Gacek (UO, Lublin)

16:00–16:20 Ph.D. Christopher Ballengee (KUL, Lublin), *Choorlie and Kantrakti: The Legacy of Indian Caribbean Indentureship in Music of the Secondary Diaspora*

16:20–16:40 dr Kinga Strycharz-Bogacz (KUL, Lublin), *Ludowe śpiewy religijne jako żywa tradycja muzyczna – jej lokalne uwarunkowania i przeobrażenia*

16:40–17:00 mgr Lidia Anna Biały (KUL, Lublin, Polskie Radio Rzeszów), *Spoleczne oddziaływanie kapeli Władysława Łobody na przykładzie twórczości poetyckiej słuchaczy Polskiego Radia Rzeszów*

17:00–17:20 Dyskusja

17:20–18:40

### **Sekcja 11: E-tradycja**

Prowadzenie: dr Damian Gocół (UMCS, Lublin)

17:20–17:40 dr hab. Beata Mikołajczyk, prof. UAM (UAM, Poznań), *#tradycja. Tradycja a media społecznościowe na przykładzie Twittera i TikToka*

17:40–18:00 dr Angela Espinosa Ruiz (UW, Warszawa), *Internet Folklore: A Selection of Online Archives for International Culture*

18:00–18:20 dr Marta Hartenberger (UKW, Bydgoszcz), *Obraz polskich tradycji w memach internetowych*

18:20–18:40 Dyskusja

**18:40 Zakończenie obrad**